

Załącznik
do uchwały Nr 37/IV/2019
Rady Miasta Podkowa Leśna
z dnia 24 stycznia 2019 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Podkowie Leśnej na lata 2019-2021

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. REGULACJE PRAWNE	4
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN MIASTA PODKOWA LEŚNA–WYBRANE ELEMENTY	7
IV. ADRESACI PROGRAMU	10
V. CELE PROGRAMU I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ.....	11
VI. MONITORING	16
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	16
VIII. ZAKOŃCZENIE.....	17

I. WSTĘP

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z art. 179 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. Niniejszy program jest kontynuacją Programu Wspierania Rodziny w Mieście Podkowa Leśna na lata 2016-2018 podjęty Uchwałą nr 84/XVI/2015 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 26 listopada 2015 r. Program zakłada kontynuację podjętych działań profilaktycznych na rzecz rodziny

U podłoża programu leży przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnego wsparcia i pomocy ze strony osób dorosłych. Środowisko w jakim wychowuje się dziecko powinno zapewnić mu harmonijny rozwój, wychowywać do samodzielności odpowiedzialności, zapewniać ochronę przysługujących mu praw i wolności. Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka, uczy systemu wartości, przekazuje tradycję i kulturę, uczy wypełniania ról społecznych. Każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie, która jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym. W razie trudności w wypełnianiu swojej funkcji, rodzina ma prawo do otrzymania wsparcia. Uwzględniając prawo dziecka do wychowywania się w rodzinie naturalnej, odbieranie dziecka jest środkiem ostatecznym, stosowanym jedynie gdy rodzice stanowią zagrożenie dla dziecka. W sytuacji umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną, działania instytucjonalne powinny opierać się na pracy z rodziną, tak aby umożliwić dziecku powrót do rodziny pochodzenia.

Pod pojęciem rodzina rozumie się rodziców i dzieci. Rodzina jest podstawową komórką społeczną. W rodzinie dziecko jest poddawane procesowi socjalizacji, podczas którego przekazywane są i wpajane normy, wartości, wzorce osobowe. Rodzina jako pierwsza instytucja w życiu dziecka świadomie i nieświadomie kształtuje osobowość dziecka i przygotowuje do pełnienia ról społecznych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo emocjonalnie swoim członkom i przygotowuje dzieci do życia w społeczeństwie.

W związku z licznymi zmianami społeczno-gospodarczymi zmianie ulegają funkcje rodziny, a także jej struktura. Pojawia się coraz więcej rodzin wybierających życie w konkubinacie, rodzin niepełnych, a także rodzin zrekonstruowanych. Przeglądając literaturę tematu można stwierdzić, że rodzinę cechują takie elementy jak: uregulowane formalnie więzi rodzinne, wspólne zamieszkiwanie, wspólna własność, wspólna kultura duchowa. Z uwagi

jednak na zmiany struktury rodziny, o których pisano powyżej do celów niniejszego programu przyjęto definicję rodziny wynikającą z ustawy o pomocy społecznej. Definicja ta została przytoczona i wyjaśniona w rozdziale dotyczącym adresatów programu.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy zagrażające rodzinom to m.in. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, alkoholizm, narkomania, przestępczość. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie oraz zaburzają prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się w ich zachowaniach i negatywnie wpływa na jej członków, a w konsekwencji na całe społeczeństwo. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji może prowadzić do niedostosowania społecznego dzieci.

Uzasadnionym jest zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia rodzin poprzez wprowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

W celu skutecznego podejmowania działań praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy realizować zasadę podstawowej roli wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Wspieranie rodziny, to bowiem działania nakierowane na jej wzmacnianie i rozwój.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowywaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie programów profilaktycznych, informacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, m.in. niniejszego programu.

II. REGULACJE PRAWNE

Institucja rodziny jest regulowana przez wiele aktów prawnych zarówno w Polsce, jak i w prawie międzynarodowym. Pierwszym i podstawowym aktem prawnym w Polsce jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, której art. 16 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczególną uwagę dotyczącą unormowań prawnych członków rodziny poświęcono w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, gdzie określono tematykę zawierania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia

dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli. Regulacje prawne dotyczące rodziny występują także w innych kodeksach: karnym, cywilnym, pracy. Nie można nie wspomnieć o prawie międzynarodowym dotyczącym rodziny. Zgodnie z art. 16 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka „rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa”. O prawie do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia rodzinie pełnego rozwoju stanowi natomiast pkt. 16 pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Innym dokumentem prawnym międzynarodowym jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny, która mówi m.in. o prawie do istnienia i budowy, tj. prawie do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawie do przekazywania życia i wychowywania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawie do mieszkania pozwalającego na godziwe życie oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego. Zadania jednostek samorządu terytorialnego dotyczące sfery działań pomocy społecznej zostały zapisane w odpowiednich przepisach ustrojowych w sposób bardzo ogólny.

Opracowanie programu wspierania rodziny w Podkowie Leśnej lata 2019-2021 oraz jego wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

- Ustawa z dnia 7 listopada 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego na lata 2016 - 2020
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2017 - 2027
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobieganiu Narkomanii na rok 2019

Program powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne – art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Dokumentem wyznaczającym kierunki polityki społecznej w województwie mazowieckim jest Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. W Strategii określono problemy społeczne i ich przyczyny oraz wskazano grupy społeczne zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Misją strategii jest włączenie społeczne i przeciwdziałanie ubóstwu dla poprawy jakości życia mieszkańców Mazowsza. Natomiast głównym założeniem strategii jest przechodzenie z prymatu działań o charakterze interwencyjnym na rzecz działań profilaktycznych i aktywizujących w celu zapewnienia warunków dla inkluzji społecznej i wzmocnienia samodzielności osób i rodzin.

W obszarze I strategii, jako istotne dla rodziny zostały obrane m.in. cele strategiczne - rozwój systemów wspierania rodziny oraz pieczy nad dzieckiem sprawowanych w środowisku lokalnym, w tym także w formie przysposobienia:

- wzrost kompetencji rodziców i opiekunów dzieci zagrożonych dysfunkcją w zakresie sprawowania funkcji rodzicielskich,
- rozwój systemu wsparcia rodziny i ochrona macierzyństwa,
- przeciwdziałania uzależnieniom poprzez rozwój działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem działań interdyscyplinarnych i współpracy służb i instytucji,
- zwiększenie spójności działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków.

Gminny program wspierania rodziny w mieście Podkowa Leśna na lata 2019-2021 wpisuje się powyższe dokumenty. Jest również spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Podkowa Leśna na lata 2017-2027. Jednym z celów strategicznych określonym w strategii jest wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne, utrzymanie dziecka w rodzinie, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN MIASTA PODKOWA LEŚNA – WYBRANE ELEMENTY

Podkowa Leśna jest Miastem – Ogrodem położonym 25 km na pld-zach od Warszawy. Jest to gmina miejska. W Podkowie Leśnej mieszka 3827 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy.

Tabela 1 Statystyka mieszkańców Podkowy Leśnej (zameldowanych na pobyt stały i czasowy) według wieku i płci

WIEK	MEŹCZYŹNI (liczba)	KOBIETY (liczba)	OGÓLEM (liczba)
0-2	52	41	93
3	17	24	41
4-5	33	36	69
6	18	25	43
7	20	27	47
8-12	129	97	226
13-15	82	52	134
17-17	37	41	78
18	18	18	36
19-65	1036	0	1036
19-60	0	1062	1062
>65	353	0	353
>60	0	609	609
Ogółem	1795	2032	3827

Źródło: Referat organizacji i spraw obywatelskich Urzędu Miasta Podkowa Leśna (prognoza z dn. 3.12.2018 r. na dzień 31.12.2018 r.)

W Mieście Podkowa Leśna funkcjonują placówki oświatowe do której uczęszczają miedzi i młodzież z terenu miasta:

Są to placówki publiczne:

- Miejskie Przedszkole im. Krasnala Hałabały
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy (w związku z reformą wygaszany oddział gimnazjalny)

oraz placówki niepubliczne:

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. św. Teresy
- Gimnazjum nr 2 im. św. Hieronima (wygaszane)
- Podkowińskie Liceum Ogólnokształcące nr 60

Placówki oświatowe wspierają rodziców w wychowaniu dzieci, oferują pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz pomoc nauczycieli specjalistów, zapewniają opiekę zdrowotną w postaci opieki pielęgniarskiej w placówce, oferują zajęcia pozalekcyjne, prowadzą działania wychowawcze i profilaktyczne w oparciu o Programy Wychowawcze i Programy Profilaktyczne Szkoły.

Systemem wspierającym rodzinę jest również system pomocy społecznej. W latach 2016-2018 Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy rodzinom i osobom zgłaszającym się z poniższych powodów: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu i narkomanii.

W danych Ośrodka i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim chwili obecnej w systemie pieczy zastępczej nie znajduje się żadne dziecko z Podkowy Leśnej.

Poniższa tabela obrazuje liczbę osób i rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej i korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w szczególności zostały uwzględnione rodziny objęte pomocą ze względu na trudności opiekuńczo-wychowawcze. Ponadto rodziny obejmowane są wsparciem w postaci pracy socjalnej.

Tabela 2: Liczba osób objętych świadczeniami z ustawy o pomocy społecznej

Liczba osób	2015	2016	2017	Prognoza 2018
Liczba osób którym udzielono wsparcia finansowego z pomocy społecznej	91	98	97	99
Liczba osób w rodzinie którym udzielono wsparcia finansowego z pomocy społecznej	137	132	134	134
Liczba osób objętych wsparciem ze względu na trudności opiekuńczo-wychowawcze	5	3	6	6
Liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	128	140	141	141

Rodziny, które przeżywają trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą korzystać ze wsparcia asystent rodziny. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych tą formą pomocy. Wskazać należy, że przed rokiem 2016 r. na terenie Miasta Podkowa Leśna nie było asystenta rodziny.

Tabela 3 Liczba osób objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2018

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych latach		
2016	2017	2018
2	6	7

Kolejnymi systemami, które wspierają rodzinę są: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze 500 +, fundusz alimentacyjny, czy system zapomóg finansowych dla uczniów.

Ośrodek wypłaca świadczenia:

- na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy pomoc osobom uprawnionym do alimentów,
- na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy prawo energetyczne,
- ustawy o oświacie – stypendium i zasiłki szkolne,
- pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – świadczenie wychowawcze (500+),
- rządowego programu „Dobry start”,

- realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin i osób korzystających z wybranych świadczeń.

Tabela 4 Liczba osób korzystająca ze świadczeń w poszczególnych latach

Nazwa świadczenia	2015	2016	2017	Prognoza 2018
Świadczenie wychowawcze (liczba rodzin)	-	248	214	220
Zasiłki rodzinne (liczba rodzin)	15	22	60	63
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe” (liczba świadczeń)	11	23	16	18
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego (liczba osób)	6	6	6	6
Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne (liczba osób)	14	19	8	8

Na terenie Miasta Podkowa Leśna działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy. Problem przemocy znajduje się w centrum zainteresowań służb wspierających rodzinę. Poniższa tabela obrazuje liczbę założonych „Niebieskich Kart” w rodzinach zamieszkujących teren Miasta Podkowa Leśna w poszczególnych latach.

Tabela 5 Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej dotyczące założenia „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2018

Liczba założonych "Niebieskich kart" w poszczególnych latach		
2016	2017	2018
1	3	2

Ponadto na terenie Miasta Podkowa Leśna działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Problemów Uzależnień.

Ponadto w 2018 r. została przeprowadzona na terenie Miasta Podkowa Leśna Diagnoza Lokalnych Zagrożeń. Główne wnioski i rekomendacje płynące z Diagnozy to:

- podjęcie działań profilaktycznych wśród młodzieży (opierając się na uzyskanych wynikach z ankiet przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców miasta można wnioskować, że jedną z najważniejszych kwestii

zdaje się być problem picia alkoholu – 39% uczniów szkoły podstawowej, 76% gimnazjalistów oraz 95% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą)

- wyczulanie rodziców i mieszkańców na sposób w jaki dzieci i młodzież spędza czas wolny i organizowanie czasu wolnego
- w działaniach profilaktycznych uwzględnić należy nabywanie umiejętności psychospołecznych
- podjęcie działań w zakresie edukacji na temat narkotyków, podniesienie poziomu wiedzy w tym zakresie
- zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą i zapewnić im wsparcie merytoryczne w tym zakresie
- wskazanie do podjęcia działań informacyjnych o przemoc, w tym sposobie reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym, instytucjach pomocowych w najbliższym otoczeniu
- działania informacyjne jakie podejmują władze lokalne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin, dzieci i młodzieży mieszkających na terenie miasta Podkowa Leśna.

Aby jednak precyzyjnie określić adresata należy dokładnie określić pojęcie rodzina. Dla celów programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 16 pkt. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej określającą rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Nadmienić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa. Rodziną nazwana zostanie natomiast każda grupa osób, która wykazuje cechy pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ponadto program kierowany jest również do przedstawicieli oświaty, instytucji i służb pracujących z dzieckiem i rodziną.

V. CELE PROGRAMU I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie sprzyjających warunków rodzinie zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz jej wspieranie

w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin (zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i zdrowotnego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci)
- 2) Poprawa funkcjonowania rodziny poprzez wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz poprawa warunków rozwoju dziecka
- 3) Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.
- 4) Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej oraz umożliwienie powrotu do rodzin biologicznych
- 5) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

Cel 1	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin (zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i zdrowotnego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci)	Czas realizacji
Zadania	<p>1.1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom: wymagającym wsparcia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) z systemu pomocy społecznej: zasiłki okresowe, zasiłki celowe b) z zakresu świadczeń rodzinnych: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka c) pomoc osobom uprawnionym do alimentów z Funduszu Alimentacyjnego <p>1.2. Udzielenie pomocy na wydatki związane z realizacją obowiązku szkolnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) stypendia szkolne o charakterze socjalnym b) zasiłek szkolny c) częściowe pokrycie kosztów związanych z wyprawką szkolną program rządowy „Dobry start”(300+) d) dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego <p>1.3. Zaspokojenie potrzeb związanych z zapewnieniem wyżywienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) finansowanie dzieciom dożywiania w szkole i w przedszkolu w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” b) świadczenia pieniężne na zakup żywności w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2021 c) wydawanie produktów żywnościowych w ramach programu pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, 	2019-2021

	<p>współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD)</p> <p>1.4. Częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka:</p> <p>a) świadczenie wychowawcze (500+)</p> <p>1.5. Zapewnienie potrzeb mieszkaniowych:</p> <p>a) dodatek mieszkaniowy</p> <p>b) dodatek energetyczny</p> <p>c) możliwość obniżenia czynszu najmu w lokalach komunalnych i socjalnych zgodnie z Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Podkowa Leśna na lata 2017-2021</p> <p>d) możliwość ubiegania się o lokale komunalne i socjalne</p> <p>1.6. Zapewnienie pomocy rzeczowej w formie odzieży i obuwia</p> <p>a) prowadzenie punktu zbiórki odzieży nowej i używanej w siedzibie OPS</p> <p>1.7. Zapewnienie wsparcia rodzinom wychowującym dzieci z niepełnosprawnością</p> <p>a) pomoc materialna z programu rządowego „Za życiem”</p> <p>b) zasiłki pielęgnacyjne</p> <p>c) udzielanie informacji o możliwości uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności</p> <p>d) możliwość złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej</p> <p>e) działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną</p> <p>1.8. Promowanie zdrowia i prowadzenie działań mających na celu promowanie zdrowego stylu życia</p> <p>1.9. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia</p> <p>1.10. zapewnienie opieki pielęgnarskiej w szkole</p>	
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny 2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej 3. Zapewnienie dzieciom optymalnych warunków umożliwiających rozwój 4. Uczucie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych 	
Realizatorzy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Przychodnie Podstawowej Opieki Zdrowotnej, placówki oświatowe, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy	

Cel 2	Poprawa funkcjonowania rodziny poprzez wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz poprawa warunków rozwoju dziecka	Czas realizacji
Zadania	2.1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną	2019-2021

	<p>2.2. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez przydzielenie asystenta rodziny</p> <p>a) zapewnienie usługi asystenta rodziny</p> <p>2.3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia oraz rodzin mieszkających w Mieście Podkowa Leśna:</p> <p>a) dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego</p> <p>b) organizowanie wypoczynku</p> <p>c) organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny</p> <p>d) organizowanie zajęć pozalekcyjnych</p> <p>e) działalność świetlicy szkolnej</p> <p>f) promowanie wolontariatu</p> <p>2.4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego:</p> <p>a) psycholog, prawnik –zapewnienie dostępu do specjalistów</p> <p>2.5. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w szkole i przedszkolu</p> <p>2.6. Udzielanie stypendiów naukowych i motywacyjnych</p> <p>2.7. Opracowanie i realizacja programów wychowawczy i profilaktycznych w placówkach oświatowych</p> <p>2.8. Organizowanie programów wspierających z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców</p> <p>2.9. Wspieranie umiejętności poruszania się na rynku pracy:</p> <p>a) aktywizacja zawodowa poprzez prace społecznie-użyteczne</p> <p>b) kontrakty socjalne w celu wzmocnienia aktywności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu</p> <p>c) prowadzenie pracy socjalnej (wsparcie umiejętności poruszania się po rynku pracy, pisania dokumentów aplikacyjnych)</p> <p>2.10. Realizacja programu– Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny umożliwiające korzystanie ze zniżek dla rodzin wielodzietnych w szczególności z oferty kulturalnej, rekreacyjnej i transportowej</p>	
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców 2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny 3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży 4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży 	
Realizatorzy	Ośrodek Pomocy Społecznej, parafia, placówki oświatowe, CKiIO, Urząd Miasta, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Mazowieckim	

Cel 3	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących	Czas realizacji
Zadania	3.1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się wsparciem rodziny	2019-2021

	<p>3.2. Pomoc rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia</p> <p>3.3. Pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy a) prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>3.4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny</p> <p>3.5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym</p>	
Zakładane rezultaty	<p>1. Zmiana postaw w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi</p> <p>2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców</p> <p>3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież</p> <p>4. Współpraca między osobami i instytucjami pracującymi na rzecz rodziny</p> <p>5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby</p>	
Realizatorzy	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Posterunek Policji, Przychodnie Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	

Cel 4	Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej oraz umożliwienie powrotu do rodzin biologicznych	Czas realizacji
Zadania	<p>4.1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej</p> <p>4.2. podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej</p> <p>4.3. Podejmowanie współpracy z rodziną biologiczną w zakresie opracowania planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej</p> <p>4.4. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową oraz przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze</p>	2019-2021
Zakładane rezultaty	<p>1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych</p> <p>2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych</p> <p>3. Umożliwienie dzieciom powrotu z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej</p>	
Realizatorzy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki Oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo-wychowawcze	

Cel 5	5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom	Czas realizacji
Zadania	<p>5.1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach</p> <p>5.2. Doskonalenie kadry nauczycielskiej i pedagogów szkolnych</p>	2019-2021

Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc rodzinie 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych	
Realizatorzy	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Podkowy Leśnej. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z niniejszego programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

VI. MONITORING

W ramach ewaluacji programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania programu będą wyznaczone zadania.

Monitoring realizacji programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- liczba osób objętych poszczególnymi formami oddziaływań i pomocy
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie będzie się odbywało za pośrednictwem rocznych sprawozdań składanych do 31 marca każdego roku Radzie Miasta, co jest zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań wynikających z gminnego programu wspierania rodziny w mieście Podkowa Leśna na lata 2019-2021 będą środki finansowe z budżetu miasta

(znajdujące się w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej), środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, środki na realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań programu.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Gminny program wspierania rodziny w mieście Podkowa Leśna na lata 2019-2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.